

át gyűjtött ürülék mintái alapján végeztük. Az elsődlegesen fontos táplálékok kisemlősök (főként *Microtus* fajok) voltak a róka (éves átlag, relatív előfordulási gyakoriság, RE: 53,5%, biomassa számítás szerinti összetétel, B: 63,0%), a *Martes* fajok (RE: 56,4%, B: 61,1%) és rendhagyó módon a vidra (RE: 31,8%, B: 45,7%) számára is. Másodlagosan és harmadlagosan fontos táplálékforrást jelentettek a madarak (főként vízimadarak) vagy a növények (főként gyümölcsök) a két terresztris ragadozó számára, míg halak (főként pontyfélék, RE: 23,7%, B: 24,1%) és kétélűek (főként *Rana* fajok RE: 14,7%, B: 17,3%) vagy időlegesen madarak (tavasszal, RE: 26,5%, B: 62,4%, főként vízimadarak) a vidra számára. A terület egyik fő értékét jelentő jégkori reliktum északi pocok alfaj (*Microtus oeconomus méhelyi*) területen való jelenlétét (fennmaradását) a róka és *Martes* fajok ürülmintáiból több esetben is kimutatott maradványai támasztották alá. Kisemlős csapdázási adatokat alapul véve, a róka és a *Martes* fajok egyaránt preferálták a pocok- és mellőzték az egér- és a cickányfajokat. A természetközeli élőhelyen szerzett tapasztalatok alapot jelenthetnek a természetvédelmi kezeléshez.

Nagyarányú gyümölcsevés egész évben? A nyest és a róka táplálkozása egy szőlészet területén

Lanszki Zsófia¹, Purger J. Jenő¹, Bocz Renáta¹, Szép Dávid¹, Lanszki József²

¹Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Ökológiai Tanszék

²Kaposvári Egyetem, Ragadozóökológiai Kutatócsoport

Napjainkban a közönséges ragadozóemlős-fajok állományainak megerősödése tapasztalható. Ennek egyik oka, hogy az antropogén eredetű táplálékforrások nagy mennyiségben könnyen hozzáférhetőek számukra, továbbá egyes fajok, így a nyest (*Martes foina*) és a vörös róka (*Vulpes vulpes*) táplálkozása flexibilis. Célunk volt megvizsgálni, hogy egy ember által átalakított, növényi táplálékforrásokban gazdag területen, hogyan alakul két táplálék-generalista ragadozóemlős-faj táplálék-összetétele egy év során. A vizsgálatot egy erdővel és mozaikosan gyümölcsösökkel övezett 14 hektáros pécsi szőlészetben gyűjtött nyest és vörös róka ürülek (nyest, $n = 288$ és róka $n = 110$ db minta) elemzésével végeztük. Megállapítottuk, hogy más hazai és európai helyszíneken végzett kutatásokhoz viszonyítva mindkét faj táplálkozásában kiemelkedően magas volt a növényi eredetű táplálék, különösen a gyümölcsök szerepe. Szezonálisan eltérően, legfontosabb volt a táplálékban a meggy, a cseresznye és a szőlő. Táplálék-összetételük között jelentős különbséget csak a növényfogyasztásban találtunk. A nyest a rókához képest a növényeket gyakrabban (62% vs. 53%) és nagyobb mennyiségi arányban fogyasztotta (89% vs. 76%). Az évszakok befolyását a két faj táplálék-összetételére csak részben sikerült bizonyítani, de tavasszal a gerinctelenek, télen a kisemlősök fogyasztásának emelkedését tapasztaltuk, míg a növényfogyasztás elsősorban a nyári és őszi időszakban volt jelentősebb. Mindkét ragadozó standardizált táplálkozási niche-e viszonylag szűk, a fajok közötti táplálékátfedés nagymértékű volt, ami a nem korlátozottan - a szőlészet körüli gyümölcsös kertekben az enyhe tél során is - rendelkezésre álló növényi táplálékforrás mellett az együttélésüket lehetővé tette. A tapasztalt táplálékmintázatok európai léptékben újdonságot jelentenek és a tartósan jelentős gyümölcsevés a két ragadozó faj kiváló alkalmazkodóképességét támasztja alá.